

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
Харківський національний університет внутрішніх справ
Факультет № 2
Кафедра трудового та господарського права

ЗАТВЕРДЖЕНО

На засіданні кафедри трудового та господарського права факультету № 2
протокол № 7 від 07.07.2023
Завідувач кафедри

_____ **Костянтин МЕЛЬНИК**

ТРУДОВЕ ПРАВО (ОК.24)

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Кафедра	Трудового та господарського права факультету № 2 (https://univd.edu.ua/uk/dir/551/kafedra-trudovogo-ta-gospodarskogo-prava)
Контактний телефон	+38 057 73-98-910 (роб.)
E-mail	kaf_tryd@ukr.net
ЛЕКТОРИ	
	Мельник Костянтин Юрійович завідувач кафедри, доктор юридичних наук, професор Email: kaf_tryd@ukr.net Лекційний потік: факультет № 3 група: ФЗ-205

	<p>Подорожній Євген Юрійович професор кафедри, доктор юридичних наук, професор Email: kaf_tryd@ukr.net</p> <p>Лекційний потік: факультет № 3 група: ФЗ-205</p>
	<p>Яценко Тамара Петрівна Старший викладач кафедри, кандидат юридичних наук E-mail: utp300678@gmail.com</p> <p>Лекційний потік: факультет № 3 група: ФЗ-205</p>
<p>Назва освітньої програми</p>	<p>Психологія (психолог ювенальної превенції) Psychology (Psychologist in the Field of Juvenile Prevention)</p>
<p>Рівень вищої освіти</p>	<p>Перший (бакалаврський) (НРК України – 6 рівень та перший цикл вищої освіти Рамки кваліфікацій Європейського простору вищої освіти, EQF LLL – 6 рівень)</p>
<p>Галузь знань</p>	<p>05 Соціальні та поведінкові науки</p>
<p>Спеціальність</p>	<p>053 Психологія</p>
<p>Статус дисципліни</p>	<p>Обов'язкова компонента освітньо-професійної програми, вивчається в 3 семестрі 2 курсу навчання для денної форми навчання</p>
<p>Мета вивчення дисципліни</p>	<p>Підготовка висококваліфікованих фахівців для реалізації завдань Національної поліції України в сфері забезпечення охорони прав і свобод людини, інтересів суспільства і держави, протидії злочинності, а також засвоєння знань з найбільш важливих положень загального та спеціального трудового законодавства, вироблення навичок із застосування положень трудового законодавства для вирішення ситуацій, що</p>

	виникають у практичній діяльності в цій сфері.
Завдання вивчення дисципліни	Формування у курсантів вміння аналізу, узагальнення та застосування норм трудового законодавства; створення умов для належного розуміння курсантами термінології, яка застосовується у трудовому праві; формування вміння складання та оформлення документів, передбачених трудовим законодавством; сприяння інтенсифікації творчих зусиль курсантів, розвитку їх пізнавальної діяльності, актуалізації знань; формування у курсантів правосвідомості, правничої культури, моральних та інші якостей.
Обсяг дисципліни в кредитах ECTS/годинах	2 кредити ECTS (загальний обсяг – 60 год.) 3 них:
	аудиторна робота: 30 год.
	самостійна робота: 30 год.
Форми та види проведення навчальних занять	Форма навчання – денна Види навчальних занять: - лекції: 16 год.; - семінарські заняття: 14 год.
Самостійна робота	Підготувати реферат, підготувати конспект за темами самостійної роботи, вирішити практичні задачі, написати тези доповіді на конференцію або круглий стіл.
Індивідуальні завдання	Наукові доповіді, реферати.

Необхідне обладнання	Мультимедійне обладнання (ноутбук та проектор), комп'ютерне забезпечення з виходом у мережу Інтернет, бланки процесуальних документів.
Мова викладання	українська
Контроль	<p>Поточний та підсумковий контроль. Поточний: опитування на практичних заняттях; участь у дискусіях; підготовка та обговорення доповідей, рефератів; тестування; виконання самостійної роботи; перевірка вирішених задач.</p> <p>Критерії оцінки поточного контролю викладач повідомляє на першому занятті та перед кожними оцінюванням.</p> <p>Підсумковий контроль: залік.</p>
Інтегральна компетентність, загальні компетентності (ЗК)	<p>Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі трудового та спеціального законодавства, що передбачає застосування правових доктрин, принципів і правових інститутів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p> <p>ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК3. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК5. Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.</p> <p>ЗК7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК8. Навички міжособистісної взаємодії.</p> <p>ЗК9. Здатність працювати в команді.</p> <p>ЗК10. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність</p>

	його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
Спеціальні (предметні, фахові) компетентності (СК)	<p>СК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології.</p> <p>СК7. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.</p> <p>СК10. Здатність здійснювати заходи організаційно-методичного забезпечення профорієнтаційної роботи з дітьми та профдобору.</p> <p>СК11. Здатність дотримуватися норм професійної етики.</p> <p>СК12. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.</p> <p>СК13. Здатність забезпечувати охорону прав і свобод людини, протидіяти злочинності, підтримувати публічну безпеку і порядок.</p> <p>СК14. Здатність ефективно застосувати норми права в професійній діяльності.</p> <p>СК15. Здатність і готовність забезпечувати дотримання прав і свобод дитини під час здійснення професійної діяльності.</p> <p>СК16. Здатність підтримувати психологічну готовність до дій в різних умовах та застосовувати психологічні прийоми та методи в професійній діяльності.</p>
ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ТЕМАМИ	
Тема № 1: Поняття, предмет, метод і система трудового права	
<p>Трудове право як самостійна галузь права. Історія виникнення трудового права. Місце трудового права в системі національного права. Право людини на працю. Поняття трудового права. Предмет трудового права. Загальна характеристика трудових відносин та відносин, пов'язаних з трудовими. Співвідношення трудового права з іншими галузями права, що регулюють відносини, пов'язані з працею. Метод трудового права: поняття та особливості. Система трудового права. Загальна і Особлива частини трудового права. Основні інститути трудового права. Система трудового законодавства. Система науки трудового права. Система навчальної дисципліни «Трудове право».</p>	
Тема № 2: Основні принципи та функції трудового права	
<p>Поняття принципів трудового права та їх класифікація. Співвідношення норм права і принципів в трудовому праві. Галузеві принципи трудового права.</p>	

Свобода трудового договору, як основний галузевий принцип сучасного трудового права. Функції трудового права: поняття та особливості.

Тема № 3: Джерела трудового права

Поняття і види джерел трудового права. Міжнародно-правові акти як джерела трудового права. Міжнародна організація праці (МОП), її мета, завдання, структура та діяльність. Міжнародні документи: особливості та значення для регулювання трудових відносин в Україні. Загальна характеристика Конституції України як основного джерела національного права, у тому числі трудового. Кодекс законів про працю України – кодифіковане джерело трудового права. Класифікація нормативних актів по органам, що їх видали, по дії в просторі, часі та по колу осіб. Закони України, укази Президента України, постанови Кабінету Міністрів України, відомчі нормативні акти, що регулюють трудові відносини. Локальні нормативні акти, їх роль в регулюванні трудових відносин. Рішення Конституційного Суду України, постанови Пленуму Верховного Суду України та їх значення для регулювання трудових відносин.

Тема № 4: Суб'єкти трудового права

Поняття і класифікація суб'єктів трудового права. Трудова правосуб'єктність працівника та роботодавця. Трудовий колектив підприємства як суб'єкт трудового права. Представництво трудового колективу. Профспілка як суб'єкт трудового права. Завдання та функції профспілок. Загальна характеристика та класифікація прав профспілок. Організації роботодавців та їх об'єднання як суб'єкти трудового права. Загальна характеристика та класифікація прав організацій роботодавців та їх об'єднань.

Тема № 5: Зайнятість та працевлаштування

Поняття та види зайнятості. Категорії зайнятого населення. Гарантії у сфері зайнятості населення. Основні напрями державної політики у сфері зайнятості населення. Правовий статус безробітного. Порядок визнання громадянина безробітним. Професійна орієнтація та навчання безробітних. Допомога по безробіттю. Поняття працевлаштування. Підходяща робота. Державна служба зайнятості, її компетенція. Працевлаштування громадян, які не здатні на рівних конкурувати на ринку праці. Масове вивільнення працівників з ініціативи роботодавця.

Тема № 6: Соціальний діалог

Сутність соціального діалогу, його роль у політиці держави. Поняття та особливості соціального діалогу. Сторони та рівні соціального діалогу. Принципи соціального діалогу. Форми здійснення соціального діалогу. Колективний договір та колективна угода: поняття, сторони, зміст та сфера дії. Порядок укладення і зміни колективного договору та колективної угоди.

Тема № 7: Трудовий договір

Поняття трудового договору, його значення і відмінність від цивільно-правових договорів, пов'язаних з працею. Сторони і зміст трудового договору.

Види трудового договору за змістом, формою, строком. Контракт, його сутність та сфера застосування. Загальний порядок укладення трудового договору. Гарантії гендерної рівності при прийнятті на роботу. Документи, які надаються фізичною особою при влаштуванні на роботу. Трудові книжки і порядок їх ведення. Випробування при прийнятті на роботу і його юридичне значення. Поняття і види переведень на іншу роботу. Переміщення на інше робоче місце. Зміна істотних умов праці. Атестація працівників, порядок проведення, правові наслідки. Підстави припинення трудового договору і їх класифікація. Розірвання трудового договору з ініціативи працівника, з ініціативи роботодавця та з ініціативи третіх осіб, що не є стороною трудового договору. Гарантії при звільненні працівників. Порядок оформлення звільнення та проведення розрахунку з особами, що звільняються. Вихідна допомога. Особливості прийняття на службу, переведення та звільнення поліцейських.

Проведення квесту за темою заняття.

Тема № 8: Робочий час і час відпочинку

Поняття і види робочого часу. Робочий час нормальної тривалості. Скорочений робочий час. Неповний робочий час. Режим робочого часу і порядок його встановлення. П'ятиденний та шестиденний робочий тиждень. Режим з підсумованим обліком робочого часу. Робота змінами. Ненормований робочий день. Гнучкий графік роботи. Вахтовий метод. Перервний робочий час. Чергування. Поняття і види часу відпочинку. Перерви протягом робочого дня. Щоденна (міжзмінна) перерва. Щотижневий відпочинок (вихідні дні). Святкові і неробочі дні. Щорічні відпустки. Додаткові відпустки у зв'язку з навчанням. Творча відпустка. Відпустка для підготовки та участі в змаганнях. Соціальні відпустки: Відпустки без збереження заробітної плати. Особливості робочого часу та часу відпочинку в умовах воєнного стану.

Тема № 9: Оплата праці

Поняття заробітної плати та її структура. Методи правового регулювання оплати праці. Тарифна система і її елементи: тарифні сітки, тарифні ставки, схеми посадових окладів, тарифно-кваліфікаційні характеристики. Системи оплати праці: погодинна і відрядна, їх види. Оплата праці при відхиленні від умов роботи, передбачених тарифом (оплата браку, простою, надурочної роботи, роботи у святкові і вихідні дні, при суміщенні професій, при сумісництві тощо). Обмеження утримань із заробітної плати. Порядок виплати заробітної плати. Відповідальність за затримку заробітної плати.

Тема № 10: Трудова дисципліна

Поняття дисципліни праці, методи її забезпечення. Правове регулювання внутрішнього трудового розпорядку. Обов'язки працівника. Поняття та види заохочень. Порядок застосування заохочень. Поняття і види дисциплінарної відповідальності. Дисциплінарний проступок: поняття та склад. Дисциплінарні стягнення: види та порядок застосування. Дисциплінарна відповідальність поліцейських. Заходи громадського впливу до порушників трудової дисципліни.

Тема № 11: Матеріальна відповідальність

Поняття і види матеріальної відповідальності в трудовому праві. Матеріальна відповідальність працівників за шкоду, заподіяну підприємству, її відмінність від цивільно-правової майнової відповідальності. Підстави та умови настання матеріальної відповідальності працівників. Обмежена і повна матеріальна відповідальність працівників. Індивідуальна і колективна матеріальна відповідальність. Визначення розміру шкоди і порядок її покриття. Матеріальна відповідальність роботодавців.

Тема № 12: Охорона праці

Поняття охорони праці. Основні напрямки державної політики в галузі охорони праці. Організаційно-правові форми забезпечення охорони праці: планування і фінансування заходів з охорони праці, медичні огляди працівників, інструктажі та навчання працівників правилам з техніки безпеки, забезпечення працівників засобами індивідуального захисту. Право працівників на пільги і компенсації за роботу зі шкідливими, важкими і небезпечними умовами праці. Обов'язок роботодавця щодо створення безпечних і нешкідливих умов праці. Обов'язок працівника виконувати вимоги нормативних актів про охорону праці. Служба охорони праці та комісія з питань охорони праці: порядок створення, компетенція. Особливості охорони праці жінок, неповнолітніх та осіб з інвалідністю.

Тема № 13: Трудові спори

Поняття і види трудових спорів. Причини виникнення трудових спорів. Порядок вирішення індивідуальних трудових спорів у комісії по трудовим спорам. Судовий порядок вирішення індивідуальних трудових спорів, його особливості. Особливий порядок вирішення індивідуальних трудових спорів. Виконання рішень по трудовим спорам. Порядок вирішення колективних трудових спорів. Формування і порядок діяльності примирних комісій і трудового арбітражу. Національна служба посередництва і примирення. Страйк як крайній засіб вирішення колективного трудового спору. Умови і порядок проведення страйку. Визнання страйку незаконним. Правові наслідки участі працівників в законному і незаконному страйку. Відповідальність за порушення законодавства про колективні трудові спори.

Проведення квесту за темою заняття.

Тема № 14: Нагляд і контроль за додержанням трудового законодавства

Державний нагляд та контроль за додержанням трудового законодавства, його суб'єкти та їх компетенція. Громадський контроль за додержанням трудового законодавства. Профспілки як суб'єкти громадського контролю за додержанням трудового законодавства. Відповідальність за порушення трудового законодавства.

Результати навчання	<p>ПР3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.</p> <p>ПР4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.</p> <p>ПР10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.</p> <p>ПР13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.</p> <p>ПР 15. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.</p> <p>ПР17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.</p>		
Критерії оцінювання	<p>Оцінювання навчальної дисципліни проводиться за результатами поточного та підсумкового контролю:</p> <ul style="list-style-type: none"> - поточний контроль – 50 балів; - підсумковий контроль – 50 балів. <p>Оцінка за поточний контроль складається з оцінювання аудиторної та самостійної роботи здобувача вищої освіти. Оцінка за аудиторну роботу визначається як середнє арифметичне балів, які ним отримані на семінарських заняттях (здобувач має отримати не менш 5 позитивних оцінок) з коефіцієнтом 5. Оцінка за самостійну роботу визначається як середнє арифметичне балів, які отримані здобувачем за: реферати, доповіді та задачі з коефіцієнтом 5.</p> <p>Підсумкові бали з навчальної дисципліни визначаються як сума балів, які отримані здобувачем протягом семестру, та балів, які набрані на підсумковому контролі (заліку).</p>		
ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS			
Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення

97-100	Відмінно («зараховано»)	А	«Відмінно» – теоретичний зміст курсу освоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконані в повному обсязі, відмінна робота без помилок або з однією незначною помилкою.
94-96			
90-93			
85-89	Добре («зараховано»)	В	«Дуже добре» – теоретичний зміст курсу освоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконані, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального, робота з двома – трьома незначними помилками.
80-84			
75-79		С	«Добре» – теоретичний зміст курсу освоєний цілком, практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконані, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками, робота з декількома незначними помилками, або з однією – двома значними помилками.
70-74	Задовільно («зараховано»)	D	«Задовільно» – теоретичний зміст курсу освоєний не повністю, але прогалини не мають істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань, містять помилки, робота з трьома значними помилками.
65-69			
60-64		Е	«Достатньо» – теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, частина передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконані, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального, робота, що задовольняє мінімуму критеріїв оцінки.
40-59	Незадовільно («не зараховано»)	FX	«Умовно незадовільно» – теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання, навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з
21-40			

			можливістю повторного складання), робота, що потребує доробки
1-20		F	« Безумовно незадовільно » – теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до значимого підвищення якості виконання навчальних завдань, робота, що потребує повної переробки
Підсумковий контроль (орієнтований перелік питань)			<p style="text-align: center;">Залік</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття трудового права та його місце серед галузей права. 2. Право на працю та засоби його забезпечення в Україні. 3. Предмет трудового права. 4. Поняття та ознаки трудових правовідносин. 5. Сторони та зміст трудових правовідносин. 6. Підстави виникнення, зміни та припинення трудових правовідносин. 7. Поняття та особливості методу трудового права. 8. Принципи трудового права. 9. Функції трудового права та їх зміст. 10. Система трудового права. 11. Поняття та класифікація джерел трудового права. 12. Конституція України як джерело трудового права. 13. Міжнародні правові акти про працю. 14. Міжнародна організація праці і її нормотворча діяльність. 15. Кодекс законів про працю України як джерело трудового права. 16. Підзаконні акти в системі джерел трудового права. 17. Джерела трудового права на соціально-партнерському рівні. 18. Локальні нормативно-правові акти як джерела трудового права 19. Значення актів Конституційного Суду України та судової практики в правому регулюванні відносин у сфері праці. 20. Поняття та класифікація суб'єктів трудового права. 21. Працівники як суб'єкти трудового права. 22. Роботодавці як суб'єкти трудового права.

	<p>23. Трудовий колектив і його повноваження у сфері праці.</p> <p>24. Професійні спілки, їх права та гарантії діяльності.</p> <p>25. Державні органи як суб'єкти трудового права.</p> <p>26. Поняття соціального діалогу та його форми.</p> <p>27. Сторони та рівні соціального діалогу.</p> <p>28. Принципи соціального діалогу.</p> <p>29. Поняття та сторони колективного договору.</p> <p>30. Зміст колективного договору.</p> <p>31. Порядок укладення колективного договору.</p> <p>32. Поняття, види та зміст колективних угод.</p> <p>33. Поняття зайнятості та її види.</p> <p>34. Гарантії у сфері зайнятості.</p> <p>35. Види зайнятого населення.</p> <p>36. Правовий статус суб'єктів, що здійснюють працевлаштування.</p> <p>37. Система заходів спрямована на сприяння зайнятості.</p> <p>38. Правовий статус безробітного.</p> <p>39. Поняття та особливості трудового договору.</p> <p>40. Відмінність трудового договору від цивільно-правових договорів, пов'язаних з працею.</p> <p>41. Сторони трудового договору.</p> <p>42. Зміст трудового договору.</p> <p>43. Порядок укладення трудового договору.</p> <p>44. Випробування при прийнятті на роботу і його юридичне значення.</p> <p>45. Трудова книжка та порядок її ведення.</p> <p>46. Види трудового договору.</p> <p>47. Контракт, його сутність та сфера застосування.</p> <p>48. Особливості правового регулювання праці сезонних та тимчасових працівників.</p> <p>49. Особливості правового регулювання праці сумісників.</p> <p>50. Поняття і види переведень на іншу роботу.</p> <p>51. Переміщення на іншу роботу.</p> <p>52. Зміна істотних умов праці.</p> <p>53. Поняття та класифікація підстав припинення трудового договору.</p> <p>54. Розірвання трудового договору з ініціативи працівника.</p> <p>55. Підстави розірвання трудового договору з ініціативи роботодавця.</p> <p>56. Порядок розірвання трудового договору з ініціативи роботодавця.</p>
--	--

	<p>57. Розірвання трудового договору з ініціативи осіб, які не є його стороною.</p> <p>58. Відсторонення від роботи.</p> <p>59. Порядок оформлення звільнення та проведення розрахунків при звільненні. Вихідна допомога.</p> <p>60. Поняття та види робочого часу.</p> <p>61. Скорочений та неповний робочий час, їх відмінність.</p> <p>62. Режим робочого часу і порядок його встановлення.</p> <p>63. Облік робочого часу і його види.</p> <p>64. Надурочні роботи.</p> <p>65. Поняття і види часу відпочинку.</p> <p>66. Поняття та види відпусток.</p> <p>67. Щорічні відпустки, їх види та порядок надання.</p> <p>68. Поняття та структура заробітної плати.</p> <p>69. Методи регулювання оплати праці.</p> <p>70. Форми, строки, періодичність і місце виплати заробітної плати.</p> <p>71. Тарифна система та її елементи.</p> <p>72. Системи оплати праці.</p> <p>73. Оплата праці при відхиленні від нормальних умов праці.</p> <p>74. Гарантійні виплати та їх види.</p> <p>75. Компенсаційні виплати та їх види.</p> <p>76. Поняття, зміст і методи забезпечення дисципліни праці.</p> <p>77. Правове регулювання внутрішнього трудового розпорядку.</p> <p>78. Поняття, види та порядок застосування заохочень.</p> <p>79. Дисциплінарна відповідальність та її види.</p> <p>80. Підстави та порядок застосування дисциплінарних стягнень.</p> <p>81. Загальна характеристика матеріальної відповідальності та її відмінність від майнової відповідальності за цивільним правом.</p> <p>82. Підстави та умови матеріальної відповідальності працівника.</p> <p>83. Види матеріальної відповідальності працівників.</p> <p>84. Визначення розміру шкоди, заподіяної працівником, та порядок її відшкодування.</p> <p>85. Матеріальна відповідальність роботодавця.</p> <p>86. Поняття та загальна характеристика охорони праці.</p> <p>87. Гарантії прав працівників на охорону праці.</p> <p>88. Організація охорони праці на підприємстві.</p>
--	---

	<p>89. Особливості охорони праці жінок, неповнолітніх та інвалідів.</p> <p>90. Розслідування та облік нещасних випадків, професійних захворювань і аварій.</p> <p>91. Поняття, види та причини трудових спорів.</p> <p>92. Порядок розгляду індивідуальних трудових спорів у комісіях по трудовим спорам.</p> <p>93. Порядок створення комісії по трудовим спорам та її компетенція.</p> <p>94. Розгляд індивідуальних трудових спорів у судах.</p> <p>95. Поняття та сторони колективних трудових спорів (конфліктів).</p> <p>96. Вирішення колективного трудового спору примірною комісією.</p> <p>97. Вирішення колективного трудового спору трудовим арбітражем.</p> <p>98. Страйк як засіб розв'язання колективного трудового спору.</p> <p>99. Поняття та сутність нагляду і контролю за додержанням трудового законодавства.</p>
Рекомендована література	<p>1. Трудове право України : підручник / [автор. кол.: С. М. Бортник, К. Ю. Мельник, Л. В. Могілевський та ін.]; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2019. 408 с.</p> <p>2. Мельник К. Ю. Трудове право України : підручник. Харків : Діса плюс, 2014. 480 с.</p> <p>3. Рим О. М. Трудове право Європейського Союзу : монографія. Львів : «ГАЛИЧ-ПРЕС», 2020. 596с.</p> <p>4. Подорожній Є. Ю. Проблеми теорії та практики юридичної відповідальності у трудовому праві України : монографія. Харків : НікаНова, 2016. 420 с.</p> <p>5. Жеребцов Д. Є. Особливості правового регулювання дисциплінарної відповідальності поліцейських в Україні: дисертація на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право» – Харківський національний університет внутрішніх справ, Харків, 2023. 209 с.</p> <p>6. Проблеми юридичних гарантій трудових прав працівників при укладенні, зміні та розірванні трудового договору : монографія / К. Ю. Мельник, А. О. Бабенко. Харків : Харків. нац. ун-т внутр. справ, 2016. 240 с.</p> <p>7. Проблеми правового регулювання виникнення трудових правовідносин з поліцейськими : монографія /К. Ю. Мельник, С. М. Бортник, О. В. Худякова // за</p>
Основна	

	<p>заг.ред. К. Ю. Мельника; Харк. нац. ун-т внутр. справ. Х.:У справі, 2017. 230 с.</p> <p>8. Актуальні проблеми трудового законодавства, законодавства про державну службу та службу в правоохоронних органах: матеріали VII Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Харків, 16 листопада 2018 р.) ; за заг. ред. К. Ю. Мельника. Х. : Харків. нац. ун-т внутр. справ, 2018. 427 с.</p> <p>9. Напрями розвитку науки трудового права та права соціального забезпечення : матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченої 25-річчю кафедри трудового та господарського права Харківського національного університету внутрішніх справ (м. Харків, 3 листопада 2017 р.) ; за заг. ред. К. Ю. Мельника. Х.: Харків. нац. ун-т внутр. справ, 2017. 462 с.</p> <p>10.Сфера дії трудового права та права соціального забезпечення : матеріали V Всеукраїнської наук.-практ. конф. (м. Харків, 28 жовтня 2016 р.) ; за заг. ред. К. Ю. Мельника / МВС України, Харк. нац. ун-т внутр. справ. Х. : ХНУВС, 2016. 426 с.</p> <p>11.Сучасні проблеми трудового та пенсійного законодавства : матеріали IV Всеукраїнської наук.-практ. конф. (м. Харків, 27 листопада 2015 р.) ; за заг. ред. К. Ю. Мельника / МВС України, Харк. нац. ун-т внутр. справ. Х. : ХНУВС, 2015. 354 с.</p> <p>12.Єдність і диференціація трудового права та права соціального забезпечення : матеріали III Всеукраїнської наук.-практ. конф. (м. Харків, 28 листоп. 2014 р.) ; за заг. ред. К. Ю. Мельника / МВС України ; Харк. нац. ун-т внутр. справ. Х. : ХНУВС, 2014. 324 с.</p> <p>13.Трудове законодавство: шляхи реформування : матеріали II Всеукраїнської наук.-практ. конф. (м. Харків, 12 квіт.2013 р.) ; за заг. ред. К. Ю. Мельника / МВС України, Харк.нац. ун-т внутр. справ. Х. : ХНУВС, 2013. 364 с.</p>
<p>Інформаційні ресурси в Інтернеті</p>	<p>14. Конституція України від 28 черв. 1996 р. № 254к/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141.</p> <p>15. Кодекс законів про працю України від 10 груд. 1971 р. № 322-VIII // Відомості Верховної Ради УРСР. 1971. Додаток до № 50. Ст. 375.</p> <p>16. Про Національну поліцію : закон України від 2</p>

	<p>липня 2015 р. № 580-VIII // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2015, № 40-41, ст.379.</p> <p>17. Про відпустки : закон України від 15 листопада 1996 р. № 504/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. 1997. № 2. Ст. 4.</p> <p>18. Про зайнятість населення : закон України 5 липня 2012 р. № 5067-VI // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2013, № 24, ст.243.</p> <p>19. Про соціальний діалог в Україні: закон України від 23.12.2010 р. № 2862-VI // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2011, № 28, ст.255 .</p> <p>20. Про організації роботодавців, їх об'єднання, права і гарантії їх діяльності : закон України від 22. червня 2012 р. № 5026-VI // Відомості Верховної Ради України. 2013. № 22. Ст. 216.</p> <p>21. Про колективні договори і угоди : закон України від 1 липня 1993 р. № 3356-XII // Відомості Верховної Ради України. 1993. № 36. Ст. 361.</p> <p>22. Про оплату праці : закон України від 24 березня 1995 р. № 108/95-ВР // Відомості Верховної Ради України. 1995. № 17. Ст. 121.</p> <p>23. Про охорону праці : закон України від 14 жовтня 1992 р. № 2694-XII // Відомості Верховної Ради України. 1992. № 49. Ст. 668.</p> <p>24. Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів) : закон України від 3 березня 1998 р. № 137/98-ВР // Відомості Верховної Ради України. 1998. № 34.Ст. 227.</p> <p>25. Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні : закон України від 21 березня 1991 р. № 875-XII // Відомості Верховної Ради України. 1991. № 21. Ст. 252.</p> <p>26. Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності : закон України від 15 вересня 1999 р. № 1045-XIV // Відомості Верховної Ради України. 1999. № 45. Ст. 397.</p> <p>27. Про основні засади молодіжної політики : закон України від 27 квітня 2021 року № 1414-IX//База даних (БД) «Законодавство України» / Верховна Рада (ВР) України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1414-20#Text</p> <p>28. Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану: закон України 15.03.2022 р. № 2136-IX //// База даних (БД) «Законодавство України» /</p>
--	--

	<p><u>Верховна Рада (ВР) України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2136-20#Text</u></p> <p>29. <u>Про практику застосування судами законодавства про оплату праці : постанова Пленуму Верховного Суду України від 24 грудня 1999 р. № 13.</u></p> <p>30. <u>Про практику розгляду судами трудових спорів : постанова Пленуму Верховного Суду України від 06 листопада 1992 р. № 9.</u></p>
--	---